

Min berättelse i en brosch

Att upptäcka identitet och kulturarv
Utställning & workshop - hösten 2026

Välkommen till Slöjd och Formcenter

Inkluderande mötesplats

Slöjd och formcenter är ett projekt (2023-2028) med målsättning att stärka, synliggöra och tillgängliggöra slöjd- och formområdet i Norrbotten. Projektet finansieras av Region Norrbotten och Luleå Kommun och drivs av den kulturfrämjande enheten vid Region Norrbotten.

En viktig del i verksamheten är att ge barn och unga insikt i och ökad förståelse för hållbar konsumtion och produktion genom att utforska slöjd, design och form. Genom pedagogiskt arbete vill centret lyfta traditionell och samtida slöjd, form och design och låta barn och unga utveckla sin kreativitet, både praktiskt och teoretiskt.

Under projektperioden är målsättningen att etablera en långsiktig, öppen och inkluderande mötesplats som riktar sig till en bred målgrupp.

Utställning och workshop

Genom Kulturgarantin får elever från Luleå kommuns skolor möjlighet att ta del av Slöjd- och formcenters aktuella utställning och workshop. Hösten 2026 välkomnar vi årskurs 5-6 till en kreativ upplevelse med fokus på identitet och kulturarv.

Årets utställning visar dräkter och koltar från Norrbotten och lyfter fram hur varje dräkt bär på en unik historia och ett arv. Vem har sytt den? Varifrån kommer personen som bar den – och hur syns det i dräkten? Efter visning får barnen prova på ett hantverk kopplat till utställningen.

När ni kommer till oss

Vid besök innan kl 10 släpper vi in er via entrén på Skeppsbrogatan. Slöjd och formcenter ligger en trappa upp på plan 1 ovanför Ohlssons tyger. Hiss finns tillgänglig vid behov.

Min berättelse i en brosch

Visning och workshop

Eleverna får utforska centrets dräkt- och koltutställning och upptäcka hur kläder kan berätta något om vem man är, var man kommer ifrån och vilken historia man bär med sig. Genom att titta på olika dräkter och detaljer som färger, mönster och symboler får eleverna lära sig hur människor – både förr och idag – uttrycker sin identitet, sitt ursprung och sin tillhörighet genom kläder.

Under visningen pratar vi om vad som gör varje person unik och vad som kan vara en del av ens egen berättelse – till exempel en plats, ett minne, en tradition eller något man tycker mycket om. Utifrån detta får barnen skapa sin egen brosch, inspirerad av smycken och detaljer från utställningen. Broschen blir ett personligt konstverk som symboliserar deras egen historia eller något som betyder mycket för dem.

Förberedelser

Vad är en folkdräkt och vilka erfarenheter har eleverna? Förbered gärna gruppen genom ett samtal om dräktens och kläders betydelse idag. Vad kan vi uttrycka genom det vi bär? Genom att väcka dessa frågor i förväg kan vi tillsammans möta barnens funderingar och tankar under ert besök hos oss.

Medföljande lärare förväntas vara aktiva och stötta gruppen så att vi kan fokusera på att hålla visning och leda workshop.

I länkarna nedan finns material som kan vara en bra utgångspunkt för er lärare inför förberedande samtal i gruppen.

Länk Nordiska: <https://www.nordiskamuseet.se/utforska/livet-i-norden/folkdrakt-och-folklig-draktkultur/>

Norrbottensdräkt: <https://urplay.se/program/226942-ur-samtiden-lansmuseerna-berattar-1912-ars-norrbottensdrakt>

Duodji: <https://urplay.se/program/236592-kulturkvarten-pa-samiska-duodji-pa-jokkmokks-marknad>

Nyskapande: <https://www.backadrakten.com>

Förankring i läroplanen

Genom visning och workshop krokar vi an i Lgr22 och kursplanen för slöjd år 4-6.

-Slöjd innebär manuellt och intellektuellt arbete i förening vilket utvecklar kreativiteten och handlingsberedskapen samt stärker tilltron till den egna förmågan att hantera olika praktiska problem i vardagen. Detta är betydelsefullt för individens och samhällets utveckling och för att främja hållbar utveckling.

Ämnets syfte

-I undervisningen ska eleverna även få möta såväl äldre tiders hantverksföremål och slöjdtraditioner som nutida design för att inspireras i det egna skapandet. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmågan att använda slöjdspecifika begrepp som beskriver arbetsprocesser, material, verktyg och hantverkstekniker.

Läroplanens centrala innehåll för slöjdämnet år 4-6:

Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker

- Metall, textil och trä. Materialens egenskaper, deras användningsområden och kombinationsmöjligheter.
- Några former av hantverkstekniker/.../Begrepp som används i samband med de olika teknikerna.

Slöjdens estetiska och kulturella uttrycksformer

- Hantverk och slöjdtraditioner från olika kulturer som inspirationskällor och förebilder för egna idéer och skapande.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

ÖKA ALLMÄNHETENS
KUNSKAP OM
HÅLLBARA LIVSSTILAR

Slöjden i samhället

-Slöjdverksamhetens betydelse för individen och samhället, historiskt och i nutid.
-Resurshushållning, till exempel genom reparationer och återanvändning av material.

Slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling

Bilder, föremål och andra inspirationskällor för det egna skapandet.
Några slöjdmaterials ursprung och miljöpåverkan, till exempel ståltråd, ull och furu. Resurshushållning vid användning av material i slöjdarbetet.

Skolans uppdrag

En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. /.../Genom ett historiskt perspektiv kan eleverna utveckla en förståelse för samtiden och en beredskap inför framtiden samt utveckla sin förmåga till dynamiskt tänkande.

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper./.../Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet.

Övergripande mål och riktlinjer

Kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt. Har fått kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tornedalingar) kultur, språk, religion och historia,

"Vårt samhälle behöver människor som kan lösa problem, bygga och skapa, sy ihop kroppar och laga tänder. Vi behöver människor som orkar lösa vardagsproblem och som orkar trä en nål för att laga det där hålet i tröjan."

Eva Söderberg, slöjdlärare

Utdrag ur Krönika, vilarare.se 18 November 2024

Hoppas vi får inspirera

Efter besöket

Eleverna kommer att få ta med sig det material de har hunnit med att skapa under workshoppen.

Vi vill gärna veta vad gruppen tyckte om tillfället, om de har lärt sig något nytt, och vad de tar med sig från dagen? Vi tar gärna emot feedback från lärare och pedagoger så vi kan utvecklas framåt.

Arbeta vidare

Vill man veta mer om slöjdens relevans idag, varför slöjd är viktigt i livet och i framtiden, hur slöjden knyter an till andra skolämnen och vill arbeta mer ämnesövergripande, rekommenderar vi böckerna:

Slöjda för livet - Om pedagogisk slöjd

Författare: Kajsa Borg och Lars Lindström.

Slöjd i utbildning och samhälle

Författare: Mia Porko-Hudd, Per-Åke Rosvall, Stina Westerlund, Eva Ahlskog-Björkman, Joakim Andersson, Emma Gyllerfelt, Juha Hartvik, Peter Hasselskog, Åsa Hjelm, Hanna Hofverberg, Åsa Jeansson, Marie Koch, Stefan Myrskog, Marcus Samuelsson, Erik Sigurdson

KONTAKT :

Har ni några frågor om er workshop och visning på Slöjd och Formcenter går det bra att kontakta oss. Vid övriga funderingar gällande Kulturgarantin ber vi er kontakta ansvarig projektledare hos Luleå Kommun.

Pedagog, Slöjd och Formcenter:
nathalie.lundberg@norrboten.se

Projektledare Kulturgarantin, Luleå Kommun:
emma.lofstrom@lulea.se

